

Retningslinjer for kommunale vigsler i Indre Østfold kommune
Inkludert rettslige krav til vigsler etter lov om ekteskap av 4. juli 1991 nr. 47, forskrift om kommunale vigsler av 18. september 2017 nr. 1421 og forskrift om registrering og melding av vigsel av 18. september 2017 nr. 1422

Vedtatt av fellesnemnda i sak 05/19 den 5. februar 2019
sist revidert av kommunestyret 7. desember 2023, med justering av pkt 9 etter kommunestyrets budsjettvedtak 16. desember 2025

1. Vigselsmyndighet

I tråd med ekteskapsloven § 12 bokstav b, jf. vedtak i fellesnemnda, saksnummer 05/19 den 05.02.19, sist revidert i kommunestyret, saksnummer 161/23 den 07.12.23 har følgende vigselsmyndighet i Indre Østfold kommune:

- ordfører Saxe Frøshaug
- varaordfører Kathrine Hestø Hansen
- kommunedirektør Wenche Folberg
- leder av kontrollutvalget, Per Hermann Bodal
- leder for samfunnsutvalget, Camilla Aas
- leder for livsløpsutvalget, Grethe Aasgaard
- leder av plan- og bygningsutvalget, Gunnar Espelid
- enhetsleder for stedsutvikling og frivillighet, Margaret Lang Aadalen

Disse ihendehar vigselsmyndigheten i den perioden de sitter i sine verv/stillinger. Ved eventuell utskifting av en vigsler, overføres myndigheten til den nye som trer inn i vervet/stillingen, og den som trer ut mister sin vigselsmyndighet. I kraft av sine verv skal ordfører/varaordfører benytte ordførerkjedet under hele vielsen.

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over hvem som er vigslere i kommunen. At vigsler har vigselsmyndighet er et vilkår for at ekteskapsinngåelsen er gyldig. Kommunen skal til enhver tid ha oppdatert informasjon på sine nettsider og andre relevante plattformer om hvem som er vigslere i kommunen og hvordan man kontakter kommunen for å avtale vielse.

En kommunal vigsler kan gjennomføre en vielse i hele landet. Uansett hvor vielsen gjennomføres, handler vigsleren på vegne av den kommunen han/hun er folkevalgt eller ansatt i, for eksempel når det gjelder regler for dekning av merutgifter ved vielsen.

2. Tilbud om vielse

Kommunen har plikt til å ha et tilbud om vielse for kommunens innbyggere og personer som ikke er bosatt i Norge, men som fyller vilkårene for å inngå ekteskap i Norge, jf. ekteskapsloven § 12 a. Det er tilstrekkelig at én av brudefolkene er bosatt i kommunen for at plikten gjelder. Hvem som anses som bosatt i kommunen følger av de alminnelige regler om folkeregistrering av bostedsadresse, jf. folkeregisterloven med forskrifter.

Ekteskapsloven bygger på en forutsetning om at de som oppfyller vilkårene for inngåelse av ekteskap og kravene til prøving, har krav på vielse i Norge. Kommunens tilbud om kommunal vielse gjelder både for utenlandske brudepar og for norske statsborgere bosatt i utlandet. Disse gruppene skal også kunne benytte seg av vigseltilbudet i kommunen uten å måtte betale for det.

Indre Østfold kommune tilbyr også velser til andre enn de som fremgår av ekteskapsloven § 12 a, dersom brudeparet har særskilt ønske om å bli viet av vigslere i Indre Østfold kommune.

3. Prøving av ekteskapsvilkårene

Før ekteskapet kan inngås må ekteskapsvilkårene prøves. Det er folkeregistermyndigheten som prøver ekteskapsvilkårene.

De som tar kontakt med kommunen om vielse må få beskjed om at de må ha gyldig prøvingsattest på tidspunktet for ekteskapsinngåelsen, jf. ekteskapsloven § 14 første ledd, jf. § 10.

Folkeregistermyndigheten utsteder prøvingsattest og den er gyldig i fire måneder fra utstedelse. Skjemaer finnes på skatteetatens hjemmeside og hos statlig blankettarkiv.

Brudeparet kan tidligst avtale vielse med kommunen på det tidspunktet det foreligger gyldig prøvingsattest.

Kommunen skal ha mottatt prøvingsattesten fra folkeregistermyndighetene før vielse foretas. Attesten skal vise at ekteskapsvilkårene er prøvet og at reglene i §§ 6 – 10 er fulgt, jf. ekteskapsloven § 14. Brudeparet skal legitimere seg for å godtgjøre at de er de samme personene som det er foretatt prøving for. Til legitimasjon kan det benyttes pass, førerkort og bankkort. Om legitimasjonen skal godtas beror på kommunens konkrete vurdering i hvert enkelt tilfelle.

4. Vitner

To vitner må være til stede under seremonien, jf. ekteskapsloven § 11 andre ledd. Det kan være forloverne eller to andre myndige personer.

5. Vigselsformularet

Det kommunale vigselsformularet, som skal benyttes ved gjennomføring av kommunale velser, er vedtatt på bokmål og nynorsk. Det finnes også versjoner på samisk, tysk, engelsk, tysk, fransk, spansk og russisk. Alle versjonene kan finnes på Bufdir sine hjemmesider. Brudeparet har ikke krav på å få opplest vigselsformularet på et annet språk enn de to vedtatte språkene bokmål, nynorsk og i tillegg på engelsk. Dersom brudeparet ønsker et av de andre oversatte vigselsformularene listet ovenfor, må det avtales med vigsler.

6. Nekte gjennomføring av vielse

Det følger av ekteskapsloven § 14 andre ledd at en vigsler som kjenner til at et vilkår for å inngå ekteskap ikke er oppfylt, ikke skal foreta vielse. Dersom kommunen eller vigsleren finner at det er grunn til tvil om et vilkår er oppfylt, kan vielsen utsettes og brudeparet pålegges å skaffe bevis for at vilkårene er oppfylt.

Kommunale vigslere har ellers ikke grunnlag for å nekte å gjennomføre en vielse, jf. ekteskapsloven §§ 13 og 14.

7. Seremoni, lokalisering og tidspunkt for vielse

Teksten til det kommunale vigselsformularet leses opp av vigsler under seremonien. En standard seremoni varer i 10 – 15 minutter.

Brudeparet kan utvide seremonien med musikkinnslag og innslag ut over standard kommunalt vigselsformular. Dette må avtales med kommunen på forhånd. Kommunen kan begrense seremonien dersom vedkommende mener det ikke er praktisk mulig å gjennomføre det slik som forespurt eller

det vurderes som for omfattende. Alle innslag og underholdning ut over standard kommunalt vigselformular må arrangeres av brudeparet selv og disse må dekke utgifter forbundet med dette.

Ønsker brudeparet å utveksle ringer, avtales det med kommunen på forhånd.

Vielsen skal i hovedsak finne sted i kommunens egne lokaler. Brudeparet kan avtale med kommunen dekorasjoner utover det kommunen kan tilby. Brudeparet er selv ansvarlig for anskaffelse av og kostnader forbundet med slike dekorasjoner. Dekorasjoner og annet materiell fra seremonien må fjernes av brudeparet i etterkant av seremonien. Tid for dekorering og fjerning av disse avtales på forhånd med kommunen.

Ønsker brudeparet at vielsen skal foregå et annet sted enn på rådhuset, må dette avtales på forhånd med kommunen. Avtales det at vielsen skal skje utenfor Indre Østfold kommunes grenser, må vigslers utgifter forbundet med dette dekkes av brudeparet, jf. forskrift om kommunale vigslers § 2 andre ledd. Vigslers kan avvise forespørsler om vielse utenfor kommunens grenser.

Vielse utføres innenfor kommunens ordinære åpningstider fra kl. 08:00 til kl. 15.30. Andre tidspunkter må avtales med kommunen på forhånd. Vigslers kan avvise forespørsel om vielser utenom standard åpningstider. Avtales det at vielsen skal skje utenom standard åpningstider, dekkes utgifter forbundet med dette av brudeparet, jf. forskrift om kommunale vigslers § 2 andre ledd. Brudeparet dekker utgifter forbundet med overtidbetaling til vigslers.

8. Melding om vielse og registrering

Prøvingsattesten fra folkeregistermyndigheten utgjør også melding om vielse og vigselformular (skjema Q-0309). Skjemaets del om Melding om vigsel/vigselformular skal fylles ut av vigslers. Samtlige spørsmål på vigselformuleringen skal besvares så langt de passer. Brudeparet og vitnene skal også undertegne vigselformuleringen. En bekreftet kopi skal returneres til folkeregistermyndigheten senest innen tre dager, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 4.

Vigslers skal sammen med vigselformuleringen legge ved dokumentasjon for sin vigselformulering, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 5.

En bekreftet kopi av skjemaet gis til brudeparet og utgjør midlertidig vigselformulering. Endelig vigselformulering utstedes av folkeregistermyndigheten.

Kommunen har ansvar for å føre vigselformular med oversikt over ekteskap som er inngått i kommunen, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 1 første ledd bokstav e. Det originale skjemaet «Prøvingsattest/Melding om vigsel/Vigselformular», som beholdes av vigslers, utgjør vigselformuleringen. Det er ellers ikke spesifikke krav til hvordan vigselformuleringen skal føres eller oppbevares.

9. Betaling

Er brudeparet innbyggere i Indre Østfold kommune og ønsker vielse mellom kl. 08.00 og 15.30, er dette gratis.

- Vielser i kontortid, utenfor kommunens lokaler koster kr 1200
- Vielser utenfor kontortid, i kommunens lokaler koster kr 1700
- Vielser utenfor kontortid, utenfor kommunens lokaler koster kr 3000

For par som ikke er bosatt i kommunen kommer det et tillegg på kr 2000.

Ønskes vielsen utenfor kommunens grenser kommer det et tillegg på kr 2000

10. Ugyldige ekteskapsinngåelser

Vigsler har ansvar for å forvisse seg om at vilkårene for inngåelse av ekteskap er oppfylt. For at et ekteskap skal være gyldig må fremgangsmåten i ekteskapsloven § 11 første ledd, jf. § 12, følges:

- Begge brudefolkene må være til stede under vielsen
- Brudefolkene må erklære at de ønsker å inngå ekteskap med hverandre
- Vigsleren må erklære dem for ektefolk
- Vielsen må være utrettet av en person som har myndighet til å foreta vielser
- Det må foreligge gyldig prøvingsattest på vigselstidspunktet, jf. ekteskapsloven § 10
- Minst to vitner skal være til stede under vielsen

Dersom de formelle reglene for inngåelse av ekteskap ikke er fulgt, innebærer det at ekteskapet ikke anses for å være inngått og ekteskapet har ingen rettsvirkninger.

Det fremgår av ekteskapsloven § 1b at ekteskap skal inngås av egen fri vilje og med eget samtykke. Et ekteskap som ikke er inngått frivillig kan bli kjent ugyldig av domstolene, jf. ekteskapsloven § 16 tredje ledd.

11. Fullmakt

Kommunedirektøren er gitt fullmakt til å utarbeide og revidere rutiner for gjennomføring av kommunale vielser.

Kommunedirektøren er gitt fullmakt til å foreta mindre endringer i reglementet, dersom dette finnes nødvendig etter at ordningen har kommet i gang.